

Кръгова икономика и бизнес модели

---

18 АПРИЛ 2019, СОФИЯ

МИЛЕНА ИГНАТОВА

СДРУЖЕНИЕ „ЕКОСИСТЕМ ЮРЪП“

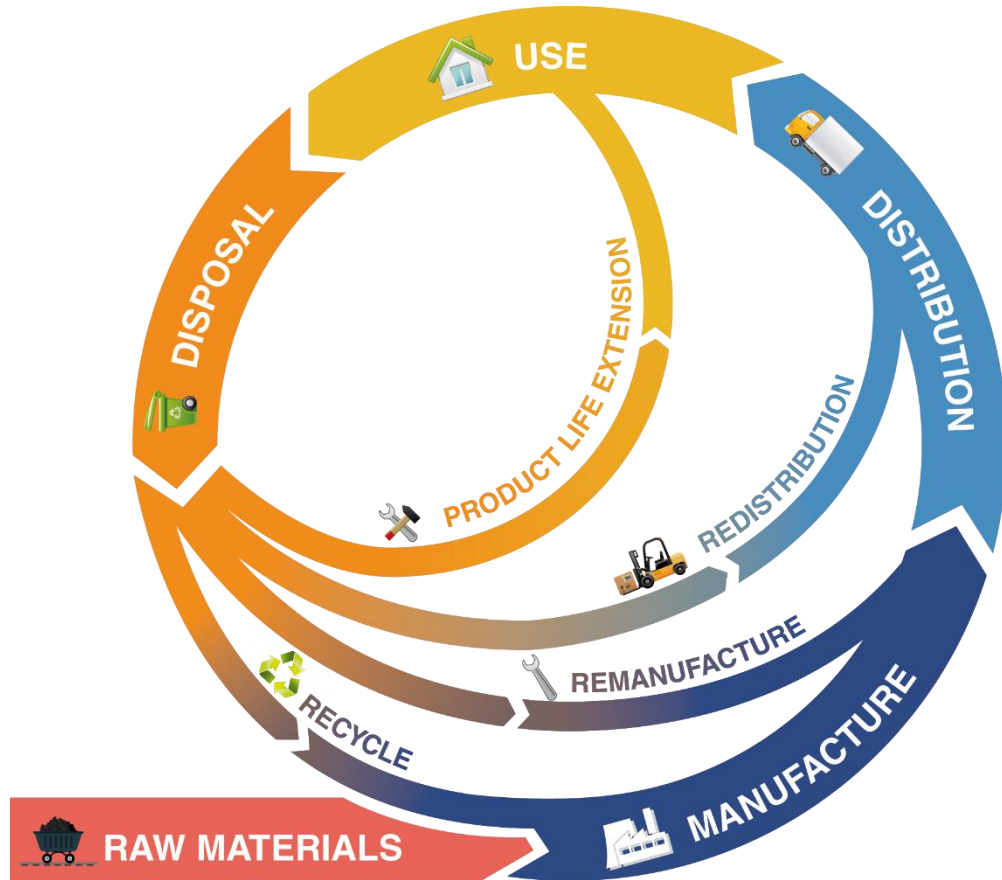
WWW.ECOSYSTEMEUROPE.ORG

Линейна икономика

- енергия от полезни изкопаеми
- евтини суровини, много продажби
- моделът работи при безкрайни ресурси

Кръгова икономика

- удължен живот на продукта
- подобрен дизайн
- непрекъснатата употреба на ресурсите

Бизнес модели

Заместване на изходните суровини с биологични суровини (пластмаса с био разградим материали).

Биоетанол – гориво
произведено от царевица,
ечемик, захарна тръстика

Може да предизвика
допълнителен натиск върху
екосистемите.

Например много земя
засадена с царевица,
рапица и т.н.

Lam'On

Биоразградимо ламиниращо фолио, което се използва в печатната индустрия и може да бъде компостирано. Начинът му на използване и машините, на които се ламинира, са същите като при обикновеното фолио, но за създаването му се използват екологични продукти.

Конкурентна цена.

В Европа, над 4 320 000 тона пластмаса се използва под формата на ламинат за хартия.

Бизнес модели

Оползотворяване на ресурси от отпадъци.

Намалява се нуждата от извличане на суровини.

Анализ на отпадъците.

При липса на контрол, обществото може да се окаже изложено на редица опасни вещества и съставки налични в отпадъците и пренесени отново в продуктите за ползване.

Zona Urbana

Дизайнерът Юлиан Кирилов претворява непотребни вещи (опакровка от прах за пране, стари вестници, нотни партитури или спукана гума за колело) в чанти и портмонета, а понякога дори играчки.

За джобовете използва платна от стари билбордове, а ремъкът за рамо взема от блокирала предпазни колани на коли.

Стартира през 2004 г.

Днес има три магазин в центъра на София.

Zona Urbana

В процеса на събиране на материалите помагат приятели.

Различни кафенета заделят опаковките от кафе (заради здравината им се използват за джобове

За да запазят здравината и автентичността си, повечето от използваните материали минават специална обработка и се покриват с тънък слой пластмасово фолио. за стотинки на портмонетата).

Ресторант БАГРИ

Сезонна храна

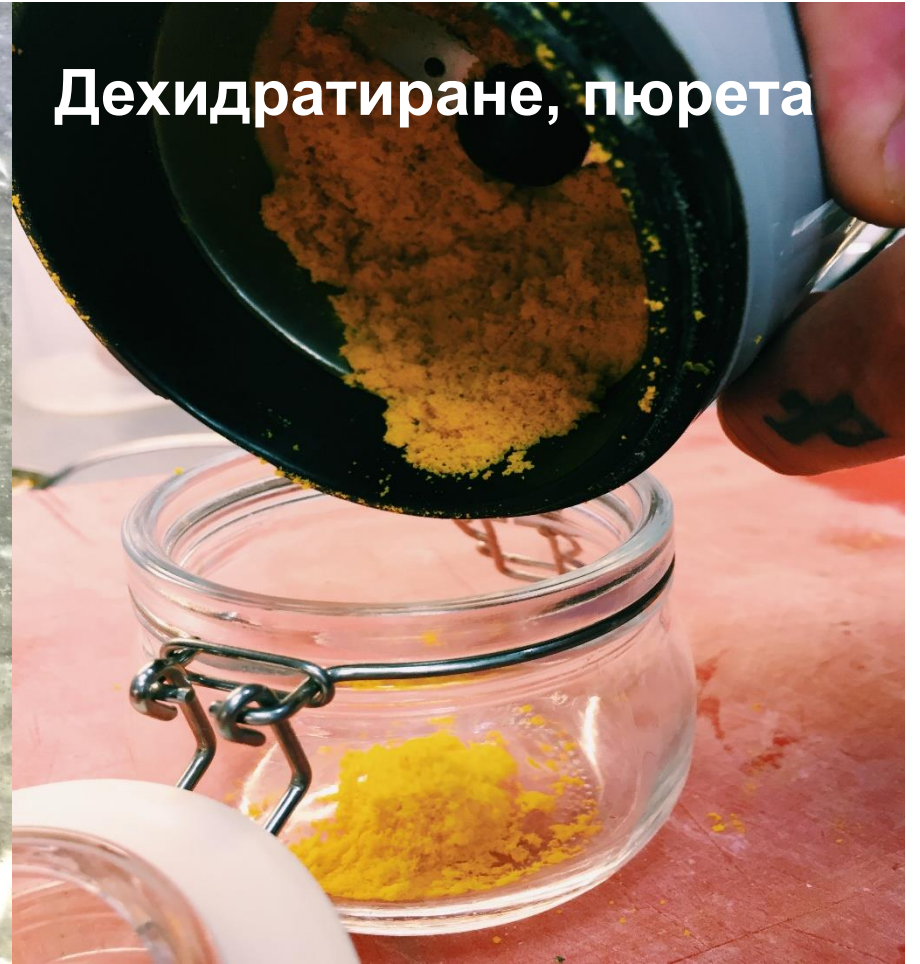
Сменят менюто 15-20 пъти

**100 литра биоразградим
отпадък на месец**
(събират отделно и предават)

Планират компостиране

Ресторант БАГРИ

Дехидратиране, пюрета

Ресторант БАГРИ

„Софийска вода“ АД

Пречиствателна станция Кубратово е най-енергийно ефективна от 10 хил. станции на Veolia по света.

Утайките, събрани от отпадъчните води, се третират анаеробно, като от това се произвежда биогаз, който захранва станцията.

Утайки се използват за обогатяване на почвите, а пясъкът – в строителството.

UPMADE – мода от текстилни отпадъци

10 и 40% загуба на текстилни материали при производството на дрехи

H&M от 2013 са събрали 55 000 тона, които се използват като изходна продукция за нови дрехи.

UPMADE software - измерване и визуализация на отпадъците

Дизайнер Reet Aus, Эстония

Бизнес модели

Удължаване живота на продукта

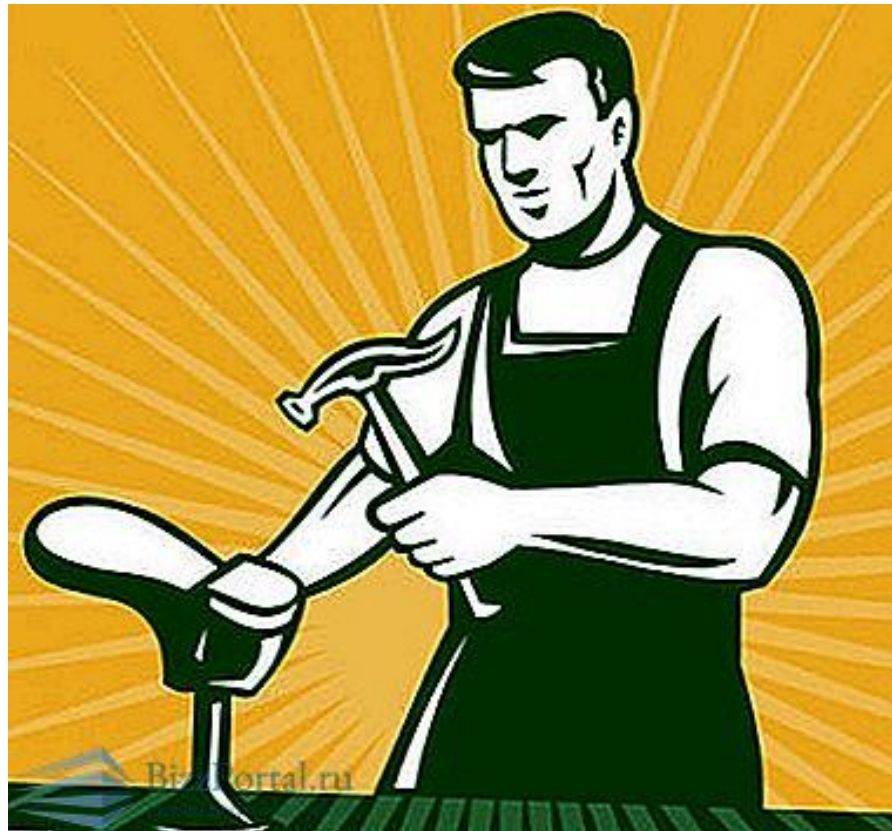
Намалява се нуждата от извличане на суровини и производство.

Магазини втора употреба

Използване на старо оборудване, което консумира повече енергия или има по-голям негативен отпечатък върху околната среда.

Препродажбата на стари коли.

Ателиета за ремонт

Дизайн на продуктите

Ремонт на стари вещи

Upgrade – повече памет
или по-голяма батерия на
компютри

Дрехи втора употреба онлайн

5 млн. тона дрехи и обувки се продават годишно в Европа.

2/3 от тях отиват на боклука

**Въздействие от 1 кг. дрехи -
23 kg CO₂ и 7 литра вода,
химикали, пестициди,
оцветители**

Бизнес модели

Споделено ползване

КОЛИ - <https://turo.com>

КЪЩИ - www.airbnb.com

Гаранция за качество и сигурност.

Намалява се нуждата от извличане на суровини и производство.

Сива икономика, нелоялна конкуренция

Бизнес модели

ПРОДУКТЪТ КАТО УСЛУГА

Производителят остава собственик на продукта и предоставя само услугата.

Дълъг живот на продукта, дизайн даващ възможност за поправка, енергийна ефективност и т.н.

Изместване на фокуса от екологично по-добри решения.

Например: споделени пътувания от обществен транспорт

SPARK.bg

Наемане на електрически автомобил – 30% по-евтино от такси.

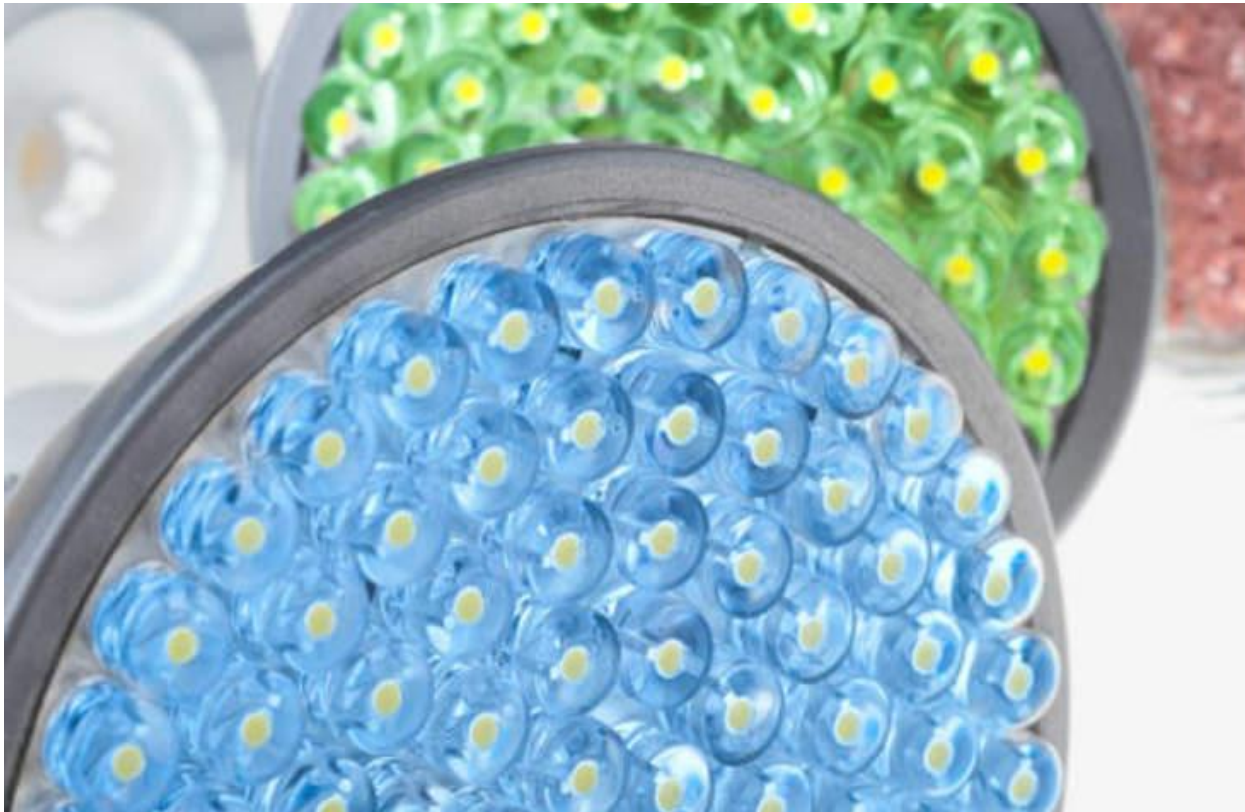
Без разходи за зареждане

Без такси за паркиране (електромобилите спират безплатно в синя и зелена зона)

Екологично чисти

Philips осветява градове с LED крушки

Компанията плаща за производството и инсталиране на осветителните тела.

Общините плащат месечна такса за осветление.

Philips поддържа оборудването, ремонт и дълъг живот, има интерес от ниско потребление на енергия и

Туризъм – пране на чаршафи

Перални машини:

- * използват минимално количество вода, микрофилтриране на водата
- * перат с озон, не използват препарати

Сътрудничество между предприятията

В природата конкуренцията почти не съществува - временно и скъпо струващо решение.

Алтернативата е сътрудничество, нишова специализация, обмяна на ресурси и вторични суровини.

Благодаря за вниманието!

Interreg

EUROPEAN UNION

Danube Transnational Programme

MOVECO